

רע"פ 1787/15 - אדי עמר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1787/15

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקש:

אדי עמר

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 18.2.2015, בעפ"ג 42358-10-14, שניתן על-ידי כב' השופטים: ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; מ' סוקולוב

בשם המבקש:

עו"ד שרון נהרי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים: ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; מ' סוקולוב), בעפ"ג 24376-07-14, מיום 18.2.2015, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' דרויאן), בת"פ 17043-07-13, מיום 28.5.2014.

2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת עליו. בהחלטתי מיום 11.3.2015, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

עמוד 1

3. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו את העבירות הבאות: גידול, הכנה וייצור סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); החזקה ושימוש בסמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים; והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, בחיפוש שנערך ביום 1.7.2013, נמצאו בדירת מגוריו של המבקש, השייכת לבת זוגו (להלן: הדירה), 9 שתילי סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 4,380 גרם נטו, שהוחזקו ללא היתר או רשיון מאת המנהל. בנוסף, החזיק המבקש בדירה במספר כלים המשמשים לגידול, הכנה וייצור של סמים מסוכנים, ובכלל זאת: משקל אלקטרוני; שלושה דוודים; מפוח עטוף בנייר כסף מחובר לנורות פלורסנט; סנן מים; שלושה כבלים חשמליים; מצלמת רשת; שני טרמוסטטים; ומשורות מידה. כמו-כן, נתפסו בדירה סכומי כסף ומט"ח כמפורט להלן: ₪ 45,600; 2,200 אירו; ו-1,750 דולר.

4. על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום, הורשע המבקש, ביום 24.11.2013, בכלל העבירות שיוחסו לו.

5. בגזר דין, מיום 28.5.2014, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: שמונה חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו, מיום 1.7.2013 ועד ליום 27.8.2013; שישה חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, לבל יעבור עבירת סמים מסוג פשע; שלושה חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, לבל יעבור עבירת סמים מסוג עוון; קנס בסך 3,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו; וכן, פסילה על-תנאי בת שנה מלקבל או להחזיק רשיון נהיגה, למשך שנתיים מיום שחרורו של המבקש מהמאסר. כמו-כן, הורה בית משפט השלום לחלט מן המבקש את הרכוש הבא: אופנוע; מחשב נייד; שתי קסדות; מגרסה; שלושה מכשירי טלפון ניידים; אייפד; כונן מחשב; ואת הכסף המזומן שנתפס בדירה.

במסגרת גזר הדין, ציין בית משפט השלום, כי "פגיעתם של הסמים בחברה אינה נקודתית, אלא משתרעת על מרחבים וזמנים נרחבים". בית משפט השלום הדגיש, כי מתחם העונש ההולם ייקבע על-ידו בהתאם להיקף הגידול וההחזקה של הסמים שלא לצריכה עצמית, כאשר אין מחלוקת כי תכלית ייצורם והחזקתם הינה לשם "בצע כסף". בהתאם לכך, סבר בית משפט השלום כי מתחם הענישה הראוי במקרה דנן נע בין שמונה לבין עשרים חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית משפט השלום לא קיבל את המלצת שירות המבחן שלא לגזור על המבקש עונש מאסר, ולו בעבודות שירות, שכן עונש כזה עלול לקטוע את ההליך השיקומי, שהמבקש מצוי בעיצומו. בית משפט השלום הדגיש, כי "ההליך השיקומי חייב למצוא מקומו הנכבד בשיקולי הענישה, אך במקרה דנן לא ראוי שיביא לחריגה מהמתחם". אשר לחילוט רכושו של המבקש, ציין בית משפט השלום כי המבקש הפיק או אמור היה להפיק רווח מהעבירות שבהן הורשע, ולכן הוא מוגדר כ"סוחר סמים". על-כן, קבע בית משפט השלום כי "אין מנוס מחילוטו של כל הרכוש המפורט בכתב האישום".

סוף דבר, בית משפט השלום גזר על המבקש את העונשים שפורטו ברישא של פסקה זו.

6. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על חומרת עונשו, כאשר עיקר טענתו נוגעת לכך שבית משפט השלום לא נתן משקל ראוי, במסגרת גזר הדין, לתהליך השיקומי שעבר. אשר לחילוט רכוש, ציין המבקש כי שנה בית משפט השלום בהגדירו אותו כ"סוחר סמים", שכן, לשיטתו, לא היו ראיות לפיהן הסמים נועדו להפצה. בית המשפט המחוזי לא ראה מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום, וביום 18.2.2015 דחה את ערעורו של המבקש. בית המשפט המחוזי ציין, כי "העבירה [של גידול, ייצור והחזקת סמים] הפכה להיות נפוצה, ומצינו נוסף, גם נפוצה שהרי גלום בה פוטנציאל סיכון רב ביותר. גידול הסמים כנראה הוא קל ופשוט יחסית ושמא עובדה זו מעודדת אנשים רבים לעסוק בגידול הסם". בית המשפט המחוזי גרס, כי "[המבקש] שבפנינו פעל כמקצוען", וזאת ניתן להסיק מהציוד והרכוש הרב שנמצא בדירתו, אשר "מעיד על כך שאין מדובר בעיסוק מקרי ואקראי, אלא בעיסוק שיטתי ומתמשך [שהמבקש] השקיע בו זמן". אשר לטענת המבקש בדבר תהליך השיקום שבו הוא נתון, קבע בית המשפט המחוזי, כי "השיקום במקרה זה אינו יכול לשאת על גבו משקל ההכרעה. שיקום אינו מילת קסם, גם לא בעידן תיקון 113 [לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)]". בהתייחס להכרזתו של המבקש כ"סוחר סמים", ציין בית המשפט המחוזי כי בית משפט השלום פעל על-פי החזקה הקבועה בסעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים, וכי היתה הצדקה מלאה להפעיל חזקה זו.

הבקשה לרשות ערעור

7. המבקש הגיש בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, בציינו כי עונשו נגזר "מבלי ששתי ערכאות שדנו בעניינו בחנו באמת את השיקום האמיתי והמוצלח ביותר שעבר, ואת השאלה האם אין בסיכויים אלה כדי להצדיק ענישה שיקומית". המבקש הדגיש, כי השאלה המשפטית המתעוררת במסגרת בקשתו חורגת מעניינם הפרטי של הצדדים לבקשה, מאחר שהיא עוסקת במעמד השיקול השיקומי, במסגרת קביעת עונשו של הנאשם. המבקש הוסיף וטען, כי גישתו של בית המשפט המחוזי, לפיה שיקולי השיקום אינם מצדיקים, כשלעצמם, הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל, כמוה כ"קביעה מסוכנת - הסותרת את תיקון 113 לחוק [העונשין] וכן את הלכות בית המשפט העליון". אשר למתחם הענישה שנקבע, הוסיף המבקש וטען, כי "פסקי הדין שאליהם הפנה כבוד בית משפט השלום, לא התאימו לנסיבות המקרה שבפנינו [...] הנסיבות בפסיקה אליה הפנה כבוד בית משפט השלום, שונות לחלוטין מענייניו של המבקש, ובראש ובראשונה השוני הוא בכמויות הסם. שם מדובר במקרים בהם הכמויות שנתפסו היו גדולות פי כמה וכמה מענייניו של המבקש". בהתייחס לחילוט רכוש, חזר המבקש והשיג על הכרזתו כ"סוחר סמים", בטוענו כי "לא הובאה כל ראיה כי המבקש הפיק רווח או שהיה אמור להפיק רווח", מהעבירות שנעברו על-ידו.

דיון והכרעה

8. לא בנקל תתקבל בקשה לרשות ערעור לשם דיון בסוגייה כלשהי "בגלגול שלישי", לאחר שזו נדונה והוכרעה בשתי ערכאות קודמות. הלכה מושרשת היא, כי בקשה לרשות ערעור תתקבל במקרים חריגים, שבהם מתעוררת שאלה משפטית רחבת היקף וכבדת משקל, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או כאשר קיים חשש שנגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק חמור (רע"פ 1905/15 משעול נ' מדינת ישראל (24.3.2015); רע"פ 131/15 שולביץ נ' מדינת ישראל - הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב (15.3.2015); רע"פ 1647/15 גבע נ' מדינת ישראל (15.3.2015)). המקרה שלפניי איננו נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים מתן רשות ערעור, ולפיכך דין הבקשה לרשות ערעור להידחות, מטעם זה בלבד.

9. אוסיף למעלה מן הדרוש, כי גם לגופו של עניין אין בידי לקבל את השגותיו וטענותיו של המבקש. לשיטתו של המבקש, בית משפט השלום לא נתן משקל ראוי לתהליך השיקומי שבו הוא מצוי, ולכן העונש שגזר עליו חמור יתר על המידה. אכן, נאמר לא אחת, כי האינטרס הנוגע לשיקומו של הנאשם איננו אינטרס שלו בלבד, אלא שהדבר משרת את החברה בכללותה. יחד עם זאת, אינטרס זה מהווה שיקול אחד מבין מכלול של שיקולים העומדים בפני בית המשפט, בבואו לגזור את עונשו של הנאשם (רע"פ 1383/15 לב ארי נ' מדינת ישראל (3.3.2015); רע"פ 7996/12 יוסף נ' מדינת ישראל (23.1.2013)). במקרה דנן, בית משפט השלום נתן את דעתו לתהליך השיקומי שבו מצוי המבקש, ולפיכך גזר עליו עונש מתון, בשים לב לשיקול זה. בית משפט השלום ציין במפורש, כי נסיבות ביצוע העבירות על-ידי המבקש, התכנון שקדם לכך, ואופן ביצועו, חייבו הטלת "עונש ראוי שאין בכוחו של שיקול השיקום להורידו אל מתחת לסיפו של המתחם שנקבע". בית משפט השלום הוסיף עוד, כי העונש אשר הושת על המבקש לא ימנע ממנו להמשיך ולהשתתף לאחר שחרורו מהמאסר. כאמור, בית משפט השלום השית על המבקש עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם הענישה שנקבע על-ידו וזאת, בין היתר, בשל "המאמצים המשמעותיים שעשה [המבקש] לגמילתו, כעולה מהתסקיר". בנסיבות אלה, צדק בית המשפט המחוזי כאשר נמנע מלהתערב בעונשו של המבקש.

אשר לטענת המבקש, לפיה שגה בית משפט השלום בקביעת מתחם הענישה ההולם לעבירות שבהן הוא הורשע, היינו עונש הנע בין שמונה לעשרים חודשי מאסר, לא מצאתי בה כל ממש. סבורני, כי מתחם הענישה שנקבע בענייניו של המבקש הינו ראוי והולם בנסיבות העניין, ומכל מקום יש לזכור כי העונש שנקבע מצוי בתחתית המתחם.

עוד יש להוסיף, כי הכרזתו של המבקש כ"סוחר סמים" היתה מתבקשת ואף מתחייבת, מהנסיבות שהוכחו במקרה דנן.

10. אשר על כן, דין הבקשה לרשות ערעור להידחות. יש לקוות כי המבקש ימשיך בתהליך השיקומי גם במהלך ריצוי עונש המאסר, ולאחר שיסיים את ריצוי עונשו.

אשר על כן, מתבטלת החלטתי מיום 11.3.2015, בנוגע לעיכוב ביצוע המאסר. המבקש יתייצב לריצוי עונשו, ביום 12.4.2015, בכלא ניצן או על-פי החלטת שירות בתי-הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי-הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ד' בניסן התשע"ה (24.3.2015).

ש ו פ ט